
KUN ON NÄLKÄ.

Tuskinpa löytynee mitään tuskaa, joka vetäisi vertoja nälän tuskalle. Se on kamalaa, ei juuri siksi että ruumis siitä erityisesti kärsisi sanottavampaa, vaan siksi että se kuluttaa henkisiä ominaisuuksia. Epävarmuus siitä saako syödä ja milloin eli tokko ensinkään, on piinaavaa. Jos tuiki tarkalleen tietäisi, että nälkään on kuoltava, ei siinäkään olisi niin suurta kärsimystä kuin epävarmuudessa. Se on perkeleellistä uhkapeiliä elämän kustannuksella. Toisinaan se huvittaakin, uhata elämää. Enimmät ihmiset ovat sankareita. He vaeltavat ihmis-erämaassa, kuten matkustaja, joka lähtee tuntemattomalle hiekkaaavikolle, ennakolta tietämättä onko vettä ollenkaan saatavana. Sellaisia ne ihmiset ovat. Muutamilla on elintarpeita kymmeneksi, muutamilla viideksi ja pariaksi päiväksi tiedossaan. Ja silloin he vielä ovat iloisia ja huolettomia, kuten sopiikin. Mutta annas, että omaisuus putoaa alle dollarista! Kyllä silloin tulee häätä käsiin. Kun näkee henkilön, joka mietteissään hitaasti, pää rinnalla kulkee, tai joku kävelee kuin takaa ajettu, kiivaasti, saapi arvata että hänen kapitaalinsa lähentelee miljoonan alkua eli yhtä senttiä. Omaisuutensa nyt useinkin menettää, mutta kaikki ei vielä silloin ole kadotettu. Menettää voi vielä luottonsa. Ja se tapahtuu rebellisemmällekin ihmiselle huonona aikana, jolloin ei saa ruumistansa kenellekään arenille. Ja silloin alkaa se tuskallinen aikakausi, jota voisi kutsua nälkäoppikaudeksi. Se on taistelua kaikkia maailman voimia vastaan — yksinään. Se on taistelua, jossa kaikki keinot ovat luvallisia. Ja sen ihmiset ymmärtävätkin, sillä mitenkä muuten voisi käsittää heidän huolettomuuttaan epävarmassa asemassaan. Ihmisten, vaikka muuten kuinka hurskaita olisi-

vatkin, täytyy luottaa esiin. varastamiseen, ryöväämiseen j.n.e. Siltäkin kannalta katsottuna perustuu yhteiskuntamme, yksilöllinen kuin on, rikosten pohjalle. Esimerkkinä olkoon mies, vaikka pastori, jonka seurakunta on hävinnyt eikä ole turvaa hyvissä ihmisissä, eikä työtä saa, jos osaisi tehdäkin. Lyön vetoa henkeni, että tämä samainen saarnaaja öisin hiiviskeleisi ihmisten ruokavarastoissa katselemassa, josko saisi seitsemannen käskyn jollakin tavalla rikotuksi. Enkä minä häntä siitä morttisi, sillä sitenhän itsekin tekisi. Sillä henki on jokaisella kalliimpi kuin maailman kaikki siveysopit. Siveysopit ovat niitä varten, jotka voivat niitä noudattaa, muille eivät ne merkitse mitään. Lakien laatiminen yleensä ei enää paljon auta asiaa. Murtovaras tuskin koskaan tutkii rikoslakia, kiivetessään öiseen aikaan vieraasta ikkunasta sisään. Sillä kukaan yhteiskunnassamme ei tee rikoksia joutuakseen niistä kiinni; tuskinpa sitä ajatusta tuntevatkaan. — Rikos — sangen epämääräinen käsite. Tunnustetaan, että nälkään kuolemaisillaan on oikeus varastaa. Varkaus siis ei ole rikos siinä merkityksessä. Yhdysvalloissa on itsemurha rikos. Mutta onko nälkään kuoleminen itsemurhaa? Riippuu asianhaaroista. Kun vielä voi varastaa ja silti kuolee nälkään, on sitä kuolemaa pidettävä itsemurhana, muuta siitä ei voi ajatella. Älkää siis ihmiset tehkö itsemurharikosta nälkään kuolemalla, kun vielä voitte tehdä toisen rikoksen, nim. varastaa! Sangen huvittava lopputulos.

Mutta kysymys oli nyt nälästä eikä laeista ja sakramenteista, sillä eivätlän ne koske ihmisten nälkää, vai —? Mitä nyt on nälkä? Se on olotila, jossa kaikki ihmiset tulevat ensiksikin tasa-arvoisiksi. Toiseksi on se tila, jossa ihmiset palaavat luonnollisuuteen takaisin ja unehuttavat ennen laatimansa säännöt ja määräykset. Ja kolmanneksi on se sangen terveellinen koulu niille, joilla luokkarajat eivät ole vielä oikein suorat ja selvät. Toivoisin, että meidän Rockefellerimme ja Roosevelttimme saisivat joskus tuntea nälän kouristukset suolissaan. Toivoisin että he olisivat ihan pakoitetut varastamaan, jotta he viisastuisivat. Sittenpä heistäkin ehkä tulisi niitä "vastenmielisiä kansalaisia".

Martin Mattila.

